

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Безпроводові телекомунікаційні мережі»

Лектор курсу		Яковець Всеволод Петрович, ст. викл. каф. Мобільних та відеоінформаційних технологій		Контактна інформація лектора	e-mail: v.yakovets@duikt.edu.ua;		
Галузь знань		17 - Електроніка та телекомунікації		Рівень вищої освіти	бакалавр		
Спеціальність		G5 – Електроніка, електронні комунікації, приладобудування та радіотехніка		Семестр	1		
Освітня програма		Мобільні телекомунікації та системи цифрового телебачення		Тип дисципліни	Професійної та практичної підготовки		
Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:				
			Лекцій	Семінарських занять	Практичних занять	Лабораторних занять	Самостійна підготовка
	3	90	18	-	36	-	36

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Мета курсу:	Метою викладання дисципліни є розкриття теоретичних основ безпроводових телекомунікаційних мереж та взаємодії елементів телекомунікаційних систем.
--------------------	--

Компетентності відповідно до освітньої програми

Загальні компетентності	Фахові компетентності
ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	ПК 6. Здатність проводити інструментальні вимірювання в інформаційно-телекомунікаційних мережах, телекомунікаційних та радіотехнічних системах. ПК 8. Готовність сприяти впровадженню перспективних технологій і стандартів.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН 3. Вміння аналізувати, аргументувати, приймати рішення при розв'язанні спеціалізованих задач та практичних проблем телекомунікацій та радіотехніки, які характеризуються визначеністю умов.
--

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Тема, опис теми	Вид заняття	Оцінювання за тему	Форми і методи навчання/питання до самостійної роботи
Розділ 1 «Основи безпроводового зв'язку»			
Тема 1. Розуміння телекомунікацій: вичерпний огляд їх функцій і впливу. Знати: основні поняття, функції та класифікацію телекомунікаційних систем; сучасні технології та напрями розвитку телекомунікацій; вплив	Лекція 1	3*	Лекція-візуалізація, відповіді на запитання.

<p>телекомунікацій на економічні, соціальні та культурні процеси; правові.</p> <p>Вміти: пояснювати принципи функціонування телекомунікаційних систем і мереж; аналізувати вплив телекомунікацій на різні сфери суспільного життя; порівнювати переваги та обмеження різних телекомунікаційних технологій; оцінювати перспективи та виклики розвитку телекомунікацій.</p> <p>Формування компетенцій: ЗК4, ЗК6, ПК6, ПК8</p> <p>Результати навчання: ПРН3</p> <p>Рекомендовані джерела: 1-4</p>	<p>Практичні заняття 1-2</p>		<p>Виконання практичного завдання з використанням комп'ютерних засобів та спеціалізованого програмного забезпечення.</p>
<p>Тема 2: Основні технології галузі телекомунікацій.</p> <p>Знати: класифікацію та призначення основних телекомунікаційних технологій; принципи роботи проводових, безпроводових, мобільних і супутникових систем; сучасні стандарти та тенденції розвитку телекомунікацій.</p> <p>Вміти: пояснювати принципи функціонування основних технологій; порівнювати їх можливості та обмеження; обґрунтовувати вибір технологій у практичних ситуаціях..</p> <p>Формування компетенцій: ЗК4, ЗК6, ПК6, ПК8</p> <p>Результати навчання: ПРН3</p> <p>Рекомендовані джерела: 1-4</p>	<p>Лекція 2</p>	<p>3*</p>	<p>Лекція-візуалізація, відповіді на запитання.</p>
	<p>Практичні заняття 3-4</p>		<p>Виконання практичного завдання з використанням комп'ютерних засобів та спеціалізованого програмного забезпечення.</p>
<p>Тема 3: Роль коливань та радіочастот у телекомунікаціях.</p> <p>Знати: фізичну природу електромагнітних коливань і хвиль; поняття радіочастотного спектра та його використання у телекомунікаціях; принципи модуляції та демодуляції сигналів.</p> <p>Вміти: пояснювати роль коливань і частот у передачі та прийомі інформації; розрізняти основні види модуляції; аналізувати приклади застосування радіочастот у сучасних телекомунікаційних системах.</p> <p>Формування компетенцій: ЗК4, ЗК6, ПК6, ПК8</p> <p>Результати навчання: ПРН3</p> <p>Рекомендовані джерела: 1-4</p>	<p>Лекція 3</p>	<p>3*</p>	<p>Лекція-візуалізація, відповіді на запитання.</p>
	<p>Практичні заняття 5-6</p>		<p>Виконання практичного завдання з використанням комп'ютерних засобів та спеціалізованого програмного забезпечення.</p>
<p>Тема 4: Роль проводового зв'язку в галузі телекомунікацій.</p> <p>Знати: історію розвитку та основні види проводового зв'язку; принципи роботи проводових і оптоволоконних ліній; переваги та обмеження проводових технологій у порівнянні з безпроводовими.</p>	<p>Лекція 4</p>	<p>3*</p>	<p>Лекція-візуалізація, відповіді на запитання.</p>

<p>Вміти: пояснювати принципи функціонування провідних систем; порівнювати характеристики провідного та безпроводового зв'язку; обґрунтувати доцільність використання провідного зв'язку у різних сферах.</p> <p>Формування компетенцій: ЗК4, ЗК6, ПК6, ПК8</p> <p>Результати навчання: ПРН3</p> <p>Рекомендовані джерела: 1-4</p>	Практичні заняття 7-8		Виконання практичного завдання з використанням комп'ютерних засобів та спеціалізованого програмного забезпечення.
<p>Тема 5: Еволюція мобільного зв'язку.</p> <p>Знати: основні етапи розвитку мобільного зв'язку (1G–5G); ключові технологічні відмінності між поколіннями мобільних мереж; вплив мобільного зв'язку на суспільство та економіку.</p> <p>Вміти: характеризувати покоління мобільних технологій; порівнювати їх можливості та обмеження; аналізувати перспективи розвитку мобільного зв'язку.</p> <p>Формування компетенцій: ЗК4, ЗК6, ПК6, ПК8</p> <p>Результати навчання: ПРН3</p> <p>Рекомендовані джерела: 1-4</p>	Лекція 5	3*	Лекція-візуалізація, відповіді на запитання.
<p>Вміти: характеризувати покоління мобільних технологій; порівнювати їх можливості та обмеження; аналізувати перспективи розвитку мобільного зв'язку.</p> <p>Формування компетенцій: ЗК4, ЗК6, ПК6, ПК8</p> <p>Результати навчання: ПРН3</p> <p>Рекомендовані джерела: 1-4</p>	Практичні заняття 9-10		Виконання практичного завдання з використанням комп'ютерних засобів та спеціалізованого програмного забезпечення.
<p>Тема 6: Супутниковий зв'язок та його роль у сучасних телекомунікаціях.</p> <p>Знати: принципи роботи супутникових систем зв'язку; основні типи супутників та їх призначення; переваги та обмеження супутникового зв'язку.</p> <p>Вміти: пояснювати роль супутникових технологій у глобальних телекомунікаціях; порівнювати супутниковий зв'язок з іншими видами зв'язку; аналізувати сфери застосування супутникових систем.</p> <p>Формування компетенцій: ЗК4, ЗК6, ПК6, ПК8</p> <p>Результати навчання: ПРН3</p> <p>Рекомендовані джерела: 1-4</p>	Лекція 6	3*	Лекція-візуалізація, відповіді на запитання.
<p>Вміти: пояснювати роль супутникових технологій у глобальних телекомунікаціях; порівнювати супутниковий зв'язок з іншими видами зв'язку; аналізувати сфери застосування супутникових систем.</p> <p>Формування компетенцій: ЗК4, ЗК6, ПК6, ПК8</p> <p>Результати навчання: ПРН3</p> <p>Рекомендовані джерела: 1-4</p>	Практичні заняття 11-12		Виконання практичного завдання з використанням комп'ютерних засобів та спеціалізованого програмного забезпечення.
<p>Тема 7: Мережеві рівні систем зв'язку.</p> <p>Знати: принципи побудови багаторівневих систем зв'язку; функції рівнів у моделях передачі даних; переваги багаторівневої організації мереж.</p> <p>Вміти: пояснювати взаємодію рівнів у системах зв'язку; розрізнити та описувати основні протоколи різних рівнів; аналізувати практичне значення багаторівневого підходу в телекомунікаціях.</p> <p>Формування компетенцій: ЗК4, ЗК6, ПК6, ПК8</p> <p>Результати навчання: ПРН3</p> <p>Рекомендовані джерела: 1-4</p>	Лекція 7	3*	Лекція-візуалізація, відповіді на запитання.
<p>Вміти: пояснювати взаємодію рівнів у системах зв'язку; розрізнити та описувати основні протоколи різних рівнів; аналізувати практичне значення багаторівневого підходу в телекомунікаціях.</p> <p>Формування компетенцій: ЗК4, ЗК6, ПК6, ПК8</p> <p>Результати навчання: ПРН3</p> <p>Рекомендовані джерела: 1-4</p>	Практичні заняття 13-14		Виконання практичного завдання з використанням комп'ютерних засобів та спеціалізованого програмного забезпечення.

<p>Тема 8: Роль дронів у забезпеченні мобільного зв'язку. Знати: принципи використання безпілотних літальних апаратів у телекомунікаціях; можливості дронів для розгортання мобільних мереж у важкодоступних районах; переваги та обмеження застосування дронів у сфері зв'язку. Вміти: пояснювати роль дронів у підтримці мобільного зв'язку; аналізувати практичні сценарії застосування дронів у телекомунікаціях; оцінювати перспективи розвитку цієї технології. Формування компетенцій: ЗК4, ЗК6, ПК6, ПК8 Результати навчання: ПРНЗ Рекомендовані джерела: 1-4</p>	Лекція 8	3*	Лекція-візуалізація, відповіді на запитання.
<p>Тема 9: Зв'язок в умовах надзвичайного стану. Знати: принципи організації телекомунікацій під час надзвичайних ситуацій; види засобів зв'язку, що застосовуються у кризових умовах; нормативні та безпекові вимоги до аварійного зв'язку. Вміти: пояснювати особливості функціонування систем зв'язку в надзвичайних умовах; аналізувати ефективність різних каналів та технологій зв'язку; обґрунтовувати вибір засобів аварійного зв'язку для конкретних ситуацій. Формування компетенцій: ЗК4, ЗК6, ПК6, ПК8 Результати навчання: ПРНЗ Рекомендовані джерела: 1-4</p>	Практичні заняття 15-16		Виконання практичного завдання з використанням комп'ютерних засобів та спеціалізованого програмного забезпечення.
<p>Тема 9: Зв'язок в умовах надзвичайного стану. Знати: принципи організації телекомунікацій під час надзвичайних ситуацій; види засобів зв'язку, що застосовуються у кризових умовах; нормативні та безпекові вимоги до аварійного зв'язку. Вміти: пояснювати особливості функціонування систем зв'язку в надзвичайних умовах; аналізувати ефективність різних каналів та технологій зв'язку; обґрунтовувати вибір засобів аварійного зв'язку для конкретних ситуацій. Формування компетенцій: ЗК4, ЗК6, ПК6, ПК8 Результати навчання: ПРНЗ Рекомендовані джерела: 1-4</p>	Лекція 9	3*	Лекція-візуалізація, відповіді на запитання.
<p>Тема 9: Зв'язок в умовах надзвичайного стану. Знати: принципи організації телекомунікацій під час надзвичайних ситуацій; види засобів зв'язку, що застосовуються у кризових умовах; нормативні та безпекові вимоги до аварійного зв'язку. Вміти: пояснювати особливості функціонування систем зв'язку в надзвичайних умовах; аналізувати ефективність різних каналів та технологій зв'язку; обґрунтовувати вибір засобів аварійного зв'язку для конкретних ситуацій. Формування компетенцій: ЗК4, ЗК6, ПК6, ПК8 Результати навчання: ПРНЗ Рекомендовані джерела: 1-4</p>	Практичні заняття 17-18		Виконання практичного завдання з використанням комп'ютерних засобів та спеціалізованого програмного забезпечення.
МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ			
<ul style="list-style-type: none"> • Мультимедійний проектор; • Комп'ютерний клас для проведення практичних занять. • Спеціалізоване програмне забезпечення. 			
ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Next Generation Networks. Chichester, UK. P. 213–215 2. Group T. T. R., Group T. R. Local Loop Wireless: Paging in Ukraine: A Strategic Entry Report, 2000 (Strategic Planning Series). 2nd ed. Icon Group International, Inc., 2005. 171 p. 3. Child M. Briefing: VoIP. ITNOW. 2004. Vol. 47, no. 1. P. 28. 4. Carvalho D. d. M., Alencar M. S. d. Cellular Network Planning. River Publishers, 2017. 200 p. 5. Bonek E. MIMO Propagation and Channel Modeling. MIMO. 2011. P. 27–54. 6. Wireless Networking. Network Tutorial. 2003. P. 311–314. 7. Union I. T. Fixed service HF systems. Geneva : International Telecommunication Union, 1998. 8. Telecommunications M. Multimedia Telecommunications Solutions Sourcebook 1996. North Amer Telecommunications, 2000. 			
ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)			
<ul style="list-style-type: none"> • Курс передбачає роботу в колективі. • Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. 			

- Освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування практичних занять, а також самостійну роботу.
- Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем практичних занять, які не ввійшли в навчальний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою.
- Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- Якщо студент відсутній з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.
- Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело, використане в ході виконання завдання. У разі виявлення факту плагіату студент отримує за завдання 0 балів.
- Студент, який спізнився, вважається таким, якщо пропустив заняття з неповажної причини з виставленням 0 балів за заняття, і при цьому має право бути присутнім на занятті.
- За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни студент видаляється з заняття, за заняття отримує 0 балів.

*КРИТЕРІЇ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Умовою допуску до підсумкового контролю є набрання студентом 30 балів у сукупності за всіма темами дисципліни

Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
ПОТОЧНИЙ КONTРОЛЬ	<i>Робота на заняттях, у т.ч.:</i>	
	• присутність на заняттях (при пропусках занять з поважних причин допускається відпрацювання пройденого матеріалу)	за кожне відвідування 0,5 балу
	• участь у експрес-опитуванні	за кожен правильну відповідь 0,25 балу
	• доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни (оцінка залежить від повноти розкриття теми, якості інформації, самостійності та креативності матеріалу, якості презентації і доповіді), підготовка реферату	за кожен презентацію (реферат) максимум 3 бали
	• рішення практичних задач	за кожне правильно вирішене завдання 1 бал
	• участь у навчальній дискусії, обговоренні ситуаційного завдання	за кожен участь 0,5 бали
РУБІЖНЕ ОЦІНЮВАННЯ (МОДУЛЬНИЙ КONTРОЛЬ)	Модульний контроль № 1 «Основи безпроводового зв'язку»	максимальна оцінка – 15 балів
Додаткова оцінка	Участь у наукових конференціях, підготовка наукових публікацій, участь у Всеукраїнських та Міжнародних конкурсах наукових бакалаврських робіт за спеціальністю, створення кейсів тощо.	Звільняється від заліку
ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ Залік	Метою заліку є контроль сформованості практичних навичок та професійних компетентностей, необхідних для виконання професійних обов'язків. Залік проходить у письмовій формі.	30 балів
ПІДСУМКОВА ОЦІНКА ЗА ДИСЦИПЛІНУ		
бали	Критерії оцінювання	Рівень компетентності
		Оцінка /зачис в екзаменаційній відомості

90-100	<p>Студент демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях.</p> <p>Вміє реалізувати теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, аналізувати та співставляти дані об'єктів діяльності фахівця на основі набутих з даної та суміжних дисциплін знань та умінь.</p> <p>Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни. За час навчання при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються. Зменшення 100-бальної оцінки може бути пов'язане з недостатнім розкриттям питань, що стосується дисципліни, яка вивчається, але виходить за рамки об'єму матеріалу, передбаченого робочою програмою, або студент проявляє невпевненість в тлумаченні теоретичних положень чи складних практичних завдань.</p>	<p>Високий</p> <p>Повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни. Власні пропозиції студента в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін, а також знання, набуті при самостійному поглибленому вивченні питань, що відносяться до дисципліни, яка вивчається.</p>	Відмінно / Зараховано (А)
82-89	<p>Студент демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною.</p> <p>Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни. За час навчання при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань та поясненні прийнятих рішень, дає вичерпні пояснення.</p>	<p>Достатній</p> <p>Забезпечує студенту самостійне вирішення основних практичних задач в умовах, коли вихідні дані в них змінюються порівняно з прикладами, що розглянуті при вивченні дисципліни</p>	Добре / Зараховано (В)
75-81	<p>Студент в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності.</p> <p>Вміє пояснити основні положення виконаних завдань та дати правильні відповіді при зміні результату при заданій зміні вихідних параметрів. Помилки у відповідях/ рішеннях/ розрахунках не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається.</p>	<p>Достатній</p> <p>Конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення.</p>	Добре / Зараховано (С)
64-74	<p>Студент засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.</p>	<p>Середній</p> <p>Забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни</p>	Задовільно / Зараховано (D)
60-63	<p>Студент має певні знання, передбачені в робочій програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, студент з труднощами пояснює правила вирішення практичних/розрахункових завдань дисципліни. Виконання практичних / індивідуальних / контрольних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.</p>	<p>Середній</p> <p>Є мінімально допустимим у всіх складових навчальної програми з дисципліни</p>	Задовільно / Зараховано (Е)

35-59	<p>Студент може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни студент виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних робіт в більшості є невірними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у студента відсутні.</p>	<p>Низький Не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни</p>	<p>Незадовільно з можливістю повторного складання) / Не зараховано (FX) В залікову книжку не представляється</p>
1-34	<p>Студент повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Студент не допущений до здачі екзамену.</p>	<p>Незадовільний Студент не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни</p>	<p>Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням / Не допущений (F) В залікову книжку не представляється</p>